



Energi & klimaregnskap 2020

SpareBank 1 Nord-Norge

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter alle registrerte utslipp fra SpareBank 1 Nord-Norge.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser. ISO standard 14064-I er basert på denne.

Rapporteringsår Energi og GHG-utslipp

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslippsandel
Transport total				22.4	5.1	1.3 %
Bensin		1,175.1	liters	11.3	2.7	0.7 %
Diesel (NO)		1,066.2	liters	11.1	2.3	0.6 %
Scope 1 total				22.4	5.1	1.3 %
Elektrisitet total				5,157.0	211.4	55.4 %
Elektrisitet Nordisk miks		5,156,985.0	kWh	5,157.0	211.4	55.4 %
Fjernvarme/kjøling Nordiske lok. total				566.0	14.4	3.8 %
Fjernvarme Norsk miks		565,966.0	kWh	566.0	14.4	3.8 %
Scope 2 total				5,723.0	225.9	59.2 %
Avfall total				-	6.5	1.7 %
Residual waste, incinerated		12,480.4	kg	-	6.3	1.6 %
Paper waste, recycled		5,240.0	kg	-	0.1	-
Glass waste, recycled		416.0	kg	-	-	-
Organic waste, recycled		2,193.2	kg	-	-	-
WEEE waste, recycled		613.2	kg	-	-	-
Wood waste, recycled		304.0	kg	-	-	-
Tjenestereiser total				-	144.2	37.8 %
Fly kontinentalt/Norden	Europa	152,323.0	pkm	-	12.5	3.3 %
Fly innenlands		1,019,149.0	pkm	-	131.7	34.5 %
Km-godtgj.bil(NO)		-	km	-	-	-
Scope 3 total				-	150.6	39.5 %
Total				5,745.3	381.6	100.0 %
KJ				20,683,230,350.4		

Klimaregnskap

SpareBank 1 Nord-Norge hadde i 2020 et totalt klimagassutslipp på 381,6 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Dette var en reduksjon på 447,1 tCO₂e, tilsvarende 54%, sammenlignet med 2019. En viktig grunn til den betydelige nedgangen i utslipp var lavere behov for transport og tjenestereiser på grunn av reiserestriksjoner under Covid-19, og lavere avfallsmengder og strømforbruk grunnet påbudt hjemmekontor i deler av 2020.

Klimagassutslippene i 2020 hadde følgende fordeling:

Scope 1: 1,3% (5,1 tCO₂e)

Scope 2: 59,2% (225,9 tCO₂e)

Scope 3: 39,5% (150,6 tCO₂e)

Det var en reduksjon i utslipp fra scope 1 og 3 fra 2019 til 2020, mens i scope 2 var det en økning fra 2019 til 2020.

KPI

Energiforbruket per areal sank med 0,8%, og utslipp tCO₂e per årsverk sank med 49,1%.

Scope 1

Mobil forbrenning: Faktisk forbruk av fossilt brensel i selskapets kjøretøy (eiet, leiet, leaset). Bruk av 1 066,2 liter diesel stod i 2020 for 2,3 tCO₂e, mens 1 175,1 liter bensin utgjorde 2,7 tCO₂e. Totalt er dette en reduksjon på 77,9% fra året før.

Scope 2

Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i egen-eide eller leide lokaler/bygg. Tabellen viser klimagassutslipp fra elektrisitet utregnet med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Utslippene fra elektrisitetsbruk har sunket med 2,1 % i forhold til 2019. Merk at utslippsfaktoren Nordisk miks har økt med 4,8% siden 2019.

Elektrisitet med en markedsbasert faktor er presentert under tabellene i denne rapporten. Praksisen med å presentere utslippene fra elektrisitetsforbruk med to ulike utslippsfaktorer er videre forklart under Scope 2 i Metode og kilder. SpareBank 1 Nord-Norge kjøpte opprinnelsesgarantier (OG/REC) for alt sitt elektrisitetsforbruk i 2020.

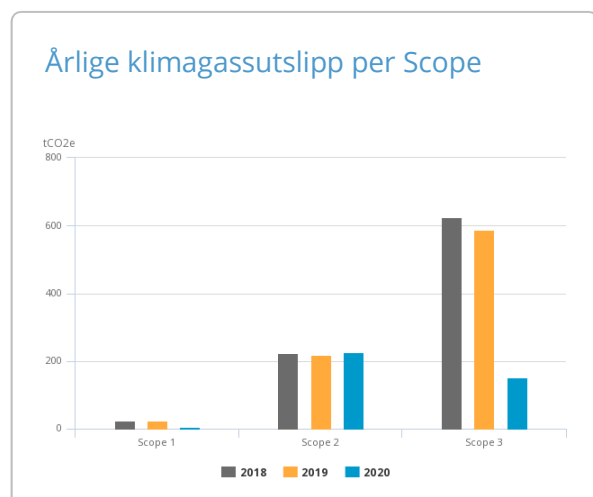
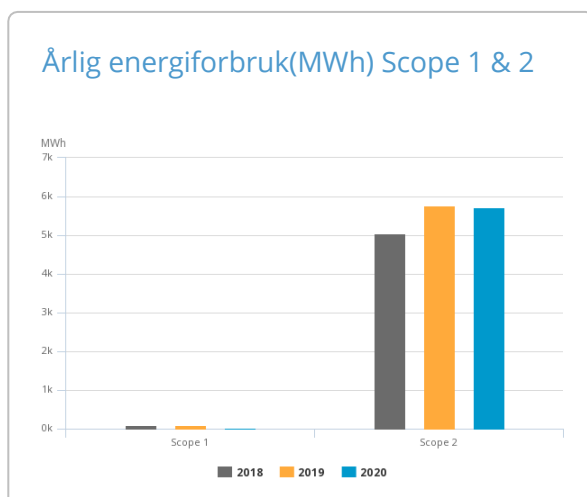
Fjernvarme: Bruk av fjernvarme i eide/leide bygg. Totale klimagassutslipp fra fjernvarme økte med 22,2% fra 2019 til 2020, som utgjør 2,6 tCO₂e.

Scope 3

Flyreiser: Målt personkilometer (pkm) per region. Flyreiser ga et klimagassutslipp på 144,2 tCO₂e og sto for 37,8% av det totale klimagassutslippet fra banken i 2020. Sammenlignet med 2019 var det en reduksjon på 72,3% fra flyreiser.

Km-godtgjørelse: I 2020 ble det ikke registrert km-godtgjørelse.

Avfall: Rapportert avfall i kg fordelt på ulike avfallsfraksjoner, samt behandlingsmetode (resirkulert, energigjenvunnet, deponert). Avfall stod for et utslipp på 6,5 tCO₂e i 2020, og utgjorde 1,7 % av totale klimagassutslippet fra banken sin virksomhet. Utslipet knyttet til avfall ble redusert med 7 tCO₂e i 2020 sammenlignet med 2019.



Årlige klimagassutslipp

Kategori	Forklaring	2018	2019	2020	% endring fra forrige år
Transport total		23.2	22.9	5.1	-77.9 %
Bensin		9.4	9.5	2.7	-71.3 %
Diesel (NO)		13.8	13.4	2.3	-82.5 %
Scope 1 total		23.2	22.9	5.1	-77.9 %
Elektrisitet total		215.7	207.0	211.4	2.1 %
Elektrisitet Nordisk miks		215.7	207.0	211.4	2.1 %
Fjernvarme/kjøling Nordiske lok. total		6.6	11.8	14.4	22.2 %
Fjernvarme Norsk miks		6.6	11.8	14.4	22.2 %
Scope 2 total		222.2	218.8	225.9	3.2 %
Avfall total		19.5	13.5	6.5	-52.2 %
Residual waste, incinerated		18.9	13.1	6.3	-52.2 %
Paper waste, recycled		0.3	0.2	0.1	-35.4 %
Glass waste, recycled		-	-	-	6.7 %
Organic waste, recycled		0.3	0.2	-	-77.7 %
WEEE waste, recycled		-	-	-	815.2 %
Wood waste, recycled		-	-	-	100.0 %
Hazardous waste, recycled		-	-	-	-100.0 %
Tjenestereiser total		606.1	573.5	144.2	-74.9 %
Fly kontinentalt/Norden		37.5	-	-	-
Fly kontinentalt/Norden	Europa	-	34.0	12.5	-63.2 %
Fly kontinentalt/Norden	Norden	-	6.3	-	-100.0 %
Fly interkontinentalt		13.9	44.1	-	-100.0 %
Fly innenlands		489.6	436.4	131.7	-69.8 %
Fly nordisk		12.6	-	-	-
Km-godtgj.bil(NO)		52.4	52.6	-	-100.0 %
Scope 3 total		625.6	587.0	150.6	-74.3 %
Total		871.0	828.7	381.6	-54.0 %
Prosentvis endring		100.0 %	-4.9 %	-54.0 %	

Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2018	2019	2020
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	1,385.0	-	-
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	1,391.6	11.8	14.4
Total markedsbasert	tCO ₂ e	2,040.4	621.7	170.1
Prosentvis endring		100.0 %	-69.5 %	-72.6 %

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2018	2019	2020	% endring fra forrige år
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO2e)		871.0	828.7	381.6	-54.0 %
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)		5,140.5	5,868.0	5,745.3	-2.1 %
Sum kWh/m2		125.3	143.4	142.2	-0.8 %
Totale tCO2e/årsverk		1.5	1.4	0.7	-49.1 %
Total tCO2e/omsetning		0.4	0.3	-	-100.0 %

Metodikk

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. "A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition", én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skilles det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderer eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk. I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (markeds). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en mikse av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles *residual mikse*, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av ulike råstoff etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser

[Department for Business, Energy & Industrial Strategy](#) (2019). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEFRA)

IEA (2019). CO2 emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2019). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2019). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2019). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.